

Theater moet je bij het nekvel nemen

‘Alleen in die beweging kunnen we elkaar raken en kunnen we elkaar ontroeren.’

— Tekst: Eva Decaesstecker — Foto's: Koen Broos

Het regent en schemert als ik op de witte poort van de Koe aanklop. Een paar weken geleden ging hun nieuwste voorstelling *The Beckett Boulevard* in première. Nu laat Peter Van den Eede me binnen voor een gesprek over *badly made plays*, beeldende kunst en Beckett.

Zonder uitleg

Een parking, een restaurant boven een casino. Oude vrienden die elkaar niet meer herkennen, of net wel? Ook tijdens *The Beckett Boulevard* proberen Natali Broods, Willem de Wolf en Peter Van den Eede uit te leggen waar hun voorstelling dan precies over gaat. Veel woorden, die echter naar elkaar verwijzen, die je als kijker in een eindeloze spiraal meenemen. ‘Het is dan ook geen lectuur of wetenschap,’ merkt Peter Van den Eede op en het is duidelijk dat ik ook nu geen heldere uitleg ga krijgen. ‘Als we het

Zoals het leven zich niet thematisch afspeelt, speelt een goede voorstelling zich ook niet zomaar thematisch af.

helemaal zouden kunnen uitleggen, dan zou het geen kunst meer zijn. Het gaat net om die hiaten, die lucht ertussen, de spanning die het

oproept en de associatieve krachten die daaronder zitten, die dimensies en vacua genereren, die doen ons duizelen. Die het levensechter maken. Zoals het leven zich niet thematisch afspeelt, speelt een goede voorstelling zich ook niet zomaar thematisch af.

We hebben met *The Beckett Boulevard* ook echt doelbewust een ‘badly made play’ gemaakt, een stuk dat niet afgerond eindigt, want daar heb ik een hekel aan. Het moet wel goed geschreven zijn, maar tegelijkertijd moeten er zoveel flarden, rupturen en scheuren inzitten, waardoor het echt kan prikkelen en je bij je nekvel nemen, zonder dat je het echt goed begrijpt. Net zoals in het echte leven.’

Verteerbare lichtheid

Tegelijk moet het er voor Peter op de scène altijd simpel en licht uitzien. Tijdens het stuk zitten ze zo hard te reflecteren en na te denken en alles ondersteboven te gooien, dat het op den duur zo absurd is, dat het grappig wordt. ‘Zelfs de meest zware, moeilijke, existentiële knelpunten moeten op de een of andere manier verteerbaar worden gebracht,’ vindt Peter. ‘Anders kan het nooit snijden.



THEATER

**de Koe
THE BECKETT
BOULEVARD**do **24.03
20:30**

Een stuk dat zwaar weegt, schiet te kort in zijn vorm. Als maker ben je dan ondeskundig geweest. Als je er moe van wordt om naar te kijken en om het te spelen, dan denk ik dat je slecht bezig bent. In het werkelijke leven gebruiken we ook technieken om alle dingen die ons te zwaar wegen lichter te maken. Je wil ze kunnen hanteren en vervoeren. Uiteindelijk is dat ook iets dat gebeurt in kunst: ondraaglijke pijn wordt hanteerbaar gemaakt; je moet iets vervoeren. Existentiële, zware materie op een lichtere manier brengen, maakt het mogelijk dieper te snijden.

In het werkelijke leven gebruiken we ook technieken om alle dingen die ons te zwaar wegen lichter te maken. Je wil ze kunnen hanteren en vervoeren.

Ze komt dan niet enkel beter binnen, ze blijft ook beter hangen en ze houdt je bezig. Het is niet dat die zwaarte er plots niet meer is, neen, het gaat daar nog steeds over. Je

moet alleen de ideale, tot de verbeelding sprekende, vorm vinden om ze te vervoeren. En ze moet voortdurend in beweging blijven waardoor ze niet onder haar gewicht bezwijkt. Alleen in die beweging kunnen we elkaar raken en kunnen we elkaar ontmoeten.'

Telkens weer nieuw terrein

Peter vergelijkt het met beeldende kunst. 'Daar begrijpen we ook niet alles, integendeel. Je wordt getroffen door schoonheid, maar waarom en hoe weet je niet. En hoe meer je naar een bepaald werk gaat kijken, hoe meer je daar ook iets over gaat kunnen zeggen, dat wel. Maar uiteindelijk ga je het toch nooit kunnen uitleggen. En volgens mij zijn we

net heel goed bezig als we het niet uitgelegd krijgen. Dat wil zeggen, je moet op het einde als theatermaker altijd op een of andere manier met je nieuw stuk over een grens zijn gegaan, waar geen theatergeschiedenis ooit al over is geweest. Een klein stukje. Met de Koe zijn we 27 jaar bezig en ik weet dat het heel vaak niet lukt. Met dit stuk heb ik wel het gevoel dat we een stukje onbekend terrein zijn binnengegaan.'

Beckett-saus

Aan de basis van dit alles staan auteurs als Anton Tsjechov en Samuel Beckett. Daar waar *Olga*, hun hommage aan Tsjechov, begon met een pastiche die steeds meer ontspoot, laat de Koe deze letterlijkheid in *The Beckett Boulevard* achterwege. Toch is alles doordrongen van een Beckettiaanse en in het verlengde daarvan ook Lynchiaanse marinade. 'De dingen gebeuren bij ons intuïtief,' voegt Peter toe, 'dus je weet totaal niet waar je gaat belanden. We hebben ons extra ondergedompeld in het absurde universum van Beckett, maar uiteindelijk groeit het werk organisch. Plots is die titel daar en dan beginnen Willem en ik thuis te schrijven los van elkaar. Natali schrijft pas op het einde mee, als we alles bij elkaar brengen en de scènes in elkaar passen. Zij is heel sterk in compositie en dramaturgie, maar geeft ook input door de dingen die ze leest.'

Als ik buiten kom, regent het nog steeds. Hoe de parking aan de Beckett Boulevard uit de openingsscène van het stuk in elkaar zit, weet ik nog steeds niet. Maar dat is niet erg. Ik weet nu waarom ik het niet weet. Want raken doet de Koe zeker!